

ZPŚ.050.45.2025.MB
Warszawa, 02 sierpnia 2025

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 10804, złożoną przez Pana Posła Przemysława Wiplera, w sprawie wzrostu liczby zakażeń wirusem HIV w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu migracji z Ukrainy na sytuację epidemiologiczną, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

W zakresie pytań 1-3 należy podkreślić, że na podstawie danych gromadzonych przez Narodowy Fundusz Zdrowia¹ nie jest możliwe powiązanie informacji o rozpoznaniach z obywatelstwem pacjentów. Zaprezentowane poniżej dane finansowe zostały wygenerowane w podziale na tytuł uprawnienia do świadczeń zdrowotnych, tj. z uwzględnieniem tytułu UA, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Należy zatem podkreślić, że obywatele Ukrainy, którzy opłacają składkę zdrowotną z tytułu zatrudnienia w Polsce, podobnie jak inne osoby zatrudnione, nie są ujęci w danych z tytułem uprawnienia UA.

Realizacja świadczeń na rzecz osób zakażonych wirusem HIV, w tym świadczeń udzielanych uprawnionym z tytułem uprawnień „UA”, odbywa się w poniższych zakresach i obejmuje:

01 Podstawowa Opieka Zdrowotna

Liczba pacjentów: 354 (2020); 375 (2021); 678 (2022); 571 (2023); 629 (2024), w tym z tytułem UA: 94 (2022); 40 (2023); 29 (2024)

Liczba świadczeń: 565 (2020); 597 (2021); 909 (2022); 847 (2023); 917 (2024), w tym z tytułem UA: 103 (2022); 59 (2023); 34 (2024)

02 Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna Zakresy Leczenie AIDS

Liczba pacjentów: 10 737 (2020); 11 970 (2021); 15 478 (2022); 16 765 (2023); 17 994 (2024), w tym z tytułem UA: 1 363 (2022); 879 (2023); 696 (2024)

Liczba świadczeń: 52 933 (2020); 61 348 (2021); 72 486 (2022); 79 443 (2023); 84 934 (2024), w tym z tytułem UA: 3 357 (2022); 2 744 (2023); 2 263 (2024)

¹ Dalej NFZ

02 Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna Zakres Opieka Kompleksowa

Liczba pacjentów: 3 750 (2020); 3 828 (2021); 4 025 (2022); 4 122 (2023); 4 328 (2024)

Liczba świadczeń: 30 071 (2020); 28 704 (2021); 30 048 (2022); 32 931 (2023); 34 340 (2024)

03 Leczenie Szpitalne

Liczba pacjentów: 1 092 (2020); 1 256 (2021); 1 900 (2022); 2 234 (2023); 2 071 (2024), w tym z tytułem UA: 158 (2022); 142 (2023); 110 (2024)

Liczba świadczeń: 1 642 (2020); 1 988 (2021); 3 020 (2022); 3 674 (2023); 3 233 (2024), w tym z tytułem UA: 239 (2022); 292 (2023); 222 (2024)

05 Rehabilitacja Lecznicza

Liczba pacjentów: 4 (2020); 4 (2021); 5 (2022); 6 (2023); 4 (2024), w tym z tytułem UA: 1 (2024)

Liczba świadczeń: 25 (2020); 56 (2021); 7 (2022); 27 (2023); 10 (2024), w tym z tytułem UA: 1 (2024)

11 Świadczenia Zdrowotne Kontraktowane Odrębnie

Liczba pacjentów: brak (2020); 1 (2021); 4 (2022); 7 (2023); 14 (2024), w tym z tytułem UA: 1 (2023);

Liczba świadczeń: brak (2020); 1 (2021); 6 (2022); 10 (2023); 27 (2024), w tym z tytułem UA: 1 (2023);

14 Świadczenia Pielęgnacyjne i Opiekuńcze

Liczba pacjentów: 92 (2020); 81 (2021); 83 (2022); 88 (2023); 80 (2024), w tym z tytułem UA: 1 (2023);

Liczba świadczeń: 105 (2020); 262 (2021); 489 (2022); 408 (2023); 368 (2024), w tym z tytułem UA: 1 (2023);

15 Opieka Paliatywna i Hospicyjna

Liczba pacjentów: 14 (2020); 18 (2021); 13 (2022); 20 (2023); 24 (2024), w tym z tytułem UA: 1 (2022); 1 (2023)

Liczba świadczeń: 140 (2020); 405 (2021); 378 (2022); 316 (2023); 456 (2024), w tym z tytułem UA: 1 (2022); 1 (2023)

16 Ratownictwo Medyczne

Liczba pacjentów: 14 (2020); 7 (2021); 21 (2022); 16 (2023); 17 (2024), w tym z tytułem UA: 3 (2023); 3 (2024)

Liczba świadczeń: 16 (2020); 9 (2021); 21 (2022); 18 (2023); 17 (2024), w tym z tytułem UA: 15 (2023); 18 (2024)

17 Pomoc Doraźna i Transport Sanitarny od 2009

Liczba pacjentów: 6 (2020); 8 (2021); 13 (2022); 18 (2023); 14 (2024)

Liczba świadczeń: 6 (2020); 8 (2021); 14 (2022); 18 (2023); 14 (2024)

18 Programy Pilotażowe

Liczba pacjentów: brak (2020); brak (2021); 1 (2022); 387 (2023); 1 620 (2024), w tym z tytułem UA: 21 (2023); 78 (2024)

Liczba świadczeń: brak (2020); brak (2021); 1 (2022); 454 (2023); 2 428 (2024), w tym z tytułem UA: 23 (2023); 146 (2024)

Poniżej przedstawiam informacje o koszcie wskazanych powyżej świadczeń:

01 Podstawowa Opieka Zdrowotna

Wartość świadczeń poza UA: 95 zł (2020); 225 zł (2021); 2 314 zł (2022); 1 056 zł (2023); 2 312 zł (2024)

Wartość świadczeń z tytułem UA: 8 199 zł (2022); 5 049 zł (2023); 3 032 zł (2024)

02 Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna – Leczenie AIDS

Poza UA: 8 130 893 zł (2020); 10 963 187 zł (2021); 16 946 818 zł (2022); 22 947 962 zł (2023); 26 276 954 zł (2024)

Z tytułem UA: 874 509 zł (2022); 906 621 zł (2023); 810 864 zł (2024)

03 Leczenie Szpitalne

Poza UA: 10 750 152 zł (2020); 15 197 655 zł (2021); 25 657 245 zł (2022); 39 165 931 zł (2023); 37 308 569 zł (2024)

Z tytułem UA: 2 077 490 zł (2022); 3 670 323 zł (2023); 2 482 788 zł (2024)

05 Rehabilitacja Lecznicza

Poza UA: 2 471 zł (2020); 4 029 zł (2021); 769 zł (2022); 2 271 zł (2023); 2 704 zł (2024)

Z tytułem UA: 0 zł (2022); 0 zł (2023); 51 zł (2024)

11 Świadczenia Zdrowotne Kontraktowane Odrębnie

Poza UA: 0 zł (2020); 2 865 zł (2021); 20 118 zł (2022); 35 873 zł (2023); 88 874 zł (2024)

Z tytułem UA: 0 zł (2022); 916 zł (2023); 0 zł (2024)

14 Świadczenia Pielęgnacyjne i Opiekuńcze

Poza UA: 3 042 773 zł (2020); 3 580 097 zł (2021); 5 232 982 zł (2022); 6 526 610 zł (2023); 7 291 893 zł (2024)

Z tytułem UA: 4 392 zł (2022); 36 272 zł (2023); 0 zł (2024)

15 Opieka Paliatywna i Hospicyjna

Poza UA: 155 524 zł (2020); 265 928 zł (2021); 154 291 zł (2022); 481 311 zł (2023); 995 134 zł (2024)

Z tytułem UA: 0 zł (2022); 189 334 zł (2023); 63 150 zł (2024)

16 Ratownictwo Medyczne

Poza UA: 0 zł (we wszystkich latach)

Z tytułem UA: 0 zł (we wszystkich latach)

17 Pomoc Doraźna i Transport Sanitarny od 2009

Poza UA: 0 zł (we wszystkich latach)

Z tytułem UA: 0 zł (we wszystkich latach)

18 Programy Pilotażowe

Poza UA: 0 zł (2020); 0 zł (2021); 0 zł (2022); 54 647 zł (2023); 428 674 zł (2024)

Z tytułem UA: 0 zł (2022); 3 203 zł (2023); 24 570 zł (2024)

Kompleksowa Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna KAOS-HIV

Wartość świadczeń (łącznie, bez podziału na UA): 11 425 104 zł (2020); 12 221 080 zł (2021); 14 452 274 zł (2022); 17 828 551 zł (2023); 19 891 170 zł (2024)

Wydatki na produkty lecznicze i wyroby medyczne dla osób żyjących z HIV w podziale na źródło ich finansowania wynosiły:

Finansowane w Rządowym Programie Polityki Zdrowotnej²: 2020: 347 939 571,71 zł;
2021: 382 675 011,94 zł; 2022: 470 987 139,39 zł; 2023: 471 692 773,62 zł; 2024:
374 267 295,12 zł

Finansowane z Funduszu Pomocy Ukrainie: 2020: brak; 2021: brak; 2022: 129 998 155,00
zł; 2023: 38 999 517,00 zł; 2024: 89 998 537,60 zł

Propozycja planu finansowego NFZ na 2025 r. przewidywała wydatki na produkty lecznicze i wyroby medyczne dla osób żyjących z HIV w wysokości 584 156 000,00 zł, w tym z Rządowego Programu Polityki Zdrowotnej: 564 156 000,00 zł, z Funduszu Pomocy Ukrainie: 20 000 000,00 zł oraz na profilaktykę HIV i AIDS prowadzoną i koordynowaną przez Krajowe Centrum ds. AIDS w wysokości 7 643 000,00 zł.

W zakresie pytań 4 i 5, uprzejmie informuję, że w latach 2020–2024 w ramach nadzoru epidemiologicznego zostało zgłoszonych 2 059 osób zakażonych HIV innego obywatelstwa niż polskie, co stanowi 21,8% osób zakażonych HIV (2059 wobec 9455). Liczba zakażeń HIV zgłoszonych w poszczególnych latach, wg obywatelstwa wynosiła:

W 2020: Polska – 653; brak danych o obywatelstwie lub narodowości – 225; Ukraina – 71; Białoruś – 4; Gruzja – 3; Burundi – 1; Kamerun – 1; Chiny – 1; Niemcy – 1; Hiszpania – 1; Rumunia – 1; Turcja – 1; Zimbabwe – 1

W 2021: Polska – 775; brak danych o obywatelstwie lub narodowości – 516; Ukraina – 135; Białoruś – 11; Zimbabwe – 8; Gruzja – 4; Mołdawia – 2; Armenia – 1; Brazylia – 1; Wybrzeże Kości Słoniowej – 1; Chiny – 1; Kolumbia – 1; Czechy – 1; Niemcy – 1; Irak – 1; Iran – 1; Nigeria – 1; Peru – 1; Rosja – 1; Tajlandia – 1; Wielka Brytania – 1; Republika Południowej Afryki – 1

W 2022: brak danych o obywatelstwie lub narodowości – 949; Polska – 904; Ukraina – 716; Białoruś – 10; Mołdawia – 5; Rosja – 3; Zimbabwe – 3; Kuba – 2; Gruzja – 2; Indonezja – 2; Azerbejdżan – 1; Kongo – 1; Wybrzeże Kości Słoniowej – 1; Kamerun – 1; Curaçao – 1; Indie – 1; Włochy – 1; Jordania – 1; Kazachstan – 1; Niger – 1; Nigeria – 1; Rumunia – 1; Rwanda – 1; Tajlandia – 1; Turcja – 1; Uganda – 1; Wietnam – 1; Republika Południowej Afryki – 1;

W 2023: Polska – 1031; brak danych o obywatelstwie lub narodowości – 759; Ukraina – 529; Białoruś – 18; Mołdawia – 8; Gruzja – 7; Rosja – 6; Zimbabwe – 5; Nigeria – 4; Kamerun – 3; Peru – 3; Filipiny – 3; Czechy – 2; Francja – 2; Indie – 2; Zjednoczone Emiraty Arabskie – 1; Armenia – 1; Argentyna – 1; Bułgaria – 1; Kongo – 1; Kolumbia – 1; Algieria – 1; Grecja – 1; Chorwacja – 1; Indonezja – 1; Włochy – 1; Łotwa – 1; Panama – 1; Rumunia – 1; Rwanda – 1; Sudan – 1; Turcja – 1; Uganda – 1; Wenezuela – 1; Wietnam – 1;

W 2024: Polska – 968; brak danych o obywatelstwie lub narodowości – 616; Ukraina – 327; Białoruś – 19; Zimbabwe – 11; Kolumbia – 9; Gruzja – 9; Mołdawia – 7; Niemcy – 5; Rosja – 5; Filipiny – 4; Indonezja – 3; Turcja – 3; Uzbekistan – 3; Iran – 2; Nigeria – 2; Rumunia – 2; Republika Południowej Afryki – 2; Argentyna – 1; Belgia – 1; Kongo – 1; Chiny – 1; Gambia

² Rządowy Program Polityki Zdrowotnej p.n. „Leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z wirusem HIV w Polsce”

- 1; Niderlandy - 1; Tunezja - 1; Tanzania - 1; Wielka Brytania - 1; Stany Zjednoczone - 1; Wietnam - 1; Zambia - 1

Wzrost liczby zakażeń HIV obserwowany w latach 2020-2024 ma między innymi związek ze zwiększoną migracją osób innego pochodzenia niż polskie i rejestrowaniem zakażeń HIV wśród osób innej narodowości. W latach 2020-2024 najwięcej zakażeń wśród osób innej narodowości niż Polska zarejestrowano wśród osób z Ukrainy - 86,4% (1778/2059), Białorusi - 3,0% (62/2059), Zimbabwe - 1,4% (28/2059), Gruzji - 1,2% (25/2059) i Mołdawii - 1,1% (22/2059). Zakażenia HIV osób z Ukrainy, zarejestrowane w Polsce w kolejnych latach, stanowiły odpowiednio: 7,4% wszystkich zakażeń w 2020 r., 9,2% zakażeń w 2021 r., 27,4% zakażeń w 2022 r. oraz 22,0% zakażeń w 2023 r. i 16,3% wszystkich zakażeń w 2024 r.. Liczba nowych zakażeń ogółem w Polsce zwiększyła się z 1 466 osób w 2021 r. do 2 614 osób zarejestrowanych w 2022 r., z czego prawie 720 przypadków dotyczyło osób, które przyjechały do Polski w związku z wojną w Ukrainie. W 2023 r. liczba zarejestrowanych zakażeń zmniejszyła się nieznacznie tj. do 2 402 przypadków, z czego liczba zakażeń wśród osób z Ukrainy wynosiła 529 przypadków. Ponad połowa osób zakażonych z Ukrainy deklarowała, że była zdiagnozowana jeszcze na terenie Ukrainy - takie deklaracje składało 52,5% (376/716) osób zarejestrowanych w 2022 r. vs. 44,2% (234/529) zarejestrowanych przypadków osób z Ukrainy w 2023 r.

Odpowiadając na pytanie 6 uprzejmie informuję, że od początku pojawienia się fali uchodźców z Ukrainy podległe Ministrowi Zdrowia Krajowe Centrum ds. AIDS współpracowało z Urzędem ds. Cudzoziemców, któremu przekazywało opracowywane na bieżąco materiały informacyjno-promocyjne w języku polskim i ukraińskim nt. HIV i AIDS (leczenie ARV, testowanie w kierunku HIV, informacje nt. Poradni Internetowej i Telefonu Zaufania HIV/AIDS) dla obywateli Ukrainy. Na stronie internetowej Centrum powstała osobna zakładka w języku ukraińskim z najważniejszymi informacjami na temat HIV i AIDS: <https://aids.gov.pl/na-strone-glowna/ukraina/>.

Centrum w sposób ciągły prowadzi kampanie profilaktyczne związane z HIV i AIDS, głównie w przestrzeni wirtualnej, poprzez media społecznościowe o dużym zasięgu. Ze względu na rozproszenie populacji - większość uchodźców przebywa poza miejscami zbiorowego zakwaterowania, kampanie prowadzone poza mediami społecznościowymi widoczne były głównie na dworcach i ulicach miast. Szczegółowy opis kampanii znajduje się na stronie <https://aids.gov.pl/kampanie/kampanie-spoeczne/>.

W punktach konsultacyjno-diagnostycznych (PKD) można anonimowo, bezpłatnie i bez skierowania, w połączeniu z poradnictwem okołotestowym, wykonać test w kierunku HIV, HCV i kiły niezależnie od obywatelstwa (<https://aids.gov.pl/pkd/>). Przeznaczono również dodatkowe środki na wydłużenie godzin pracy Telefonu Zaufania AIDS oraz poszerzenie oferty o konsultacje lekarza mówiącego w języku polskim i ukraińskim.

W omawianym zakresie podejmowane są też inne działania profilaktyczne, które obejmują m.in.:

- Ogłoszenie konkursów i wybór realizatorów zadań publicznych na wsparcie osób zakażonych p.n. „Wsparcie dla osób żyjących z HIV/AIDS i ich bliskich”, „Działania dotyczące profilaktyki zakażeń HIV i innych STIs skierowane do osób o zwiększonym poziomie ryzykownych zachowań”, które objęły również osoby z Ukrainy.
- Przeprowadzenie, we współpracy z Fundacją „Res Humanae”, szkolenia dla edukatorów środowiskowych (w języku polskim i ukraińskim), którego celem było przekazanie niezbędnych informacji dotyczących opieki nad osobami żyjącymi z HIV oraz wykreowanie grupy osób, w tym również pochodzenia ukraińskiego, chcących

przekazywać informacje o HIV uchodźcom, służyć im pomocą i kontaktami w kwestiach zdrowotnych i socjalnych na terenie naszego kraju.

- Opracowanie i wyprodukowanie, we współpracy ze Stowarzyszeniem Profilaktyki Zdrowotnej „Jeden Świat”, sześciu filmowych materiałów edukacyjnych (3–5 minutowych) na temat HIV i AIDS, w formie animacji, w dwóch wersjach językowych: polskiej i ukraińskiej.
- Pozyskanie środków z Wspólnego Programu Narodów Zjednoczonych ds. walki z AIDS (UNAIDS) w wys. 200 tys. USD, dla organizacji pozarządowych na pomoc psychologiczną i socjalną a także zwiększenie dostępności do rzetelnej wiedzy na temat HIV, AIDS i zakażeń powiązanych, pomagających uchodźcom, w tym migrantom przybywającym z terenów objętych konfliktem zbrojnym w Ukrainie.
- Nawiązanie współpracy z AIDS Healthcare Foundation (AHF Europe) w sprawie pomocy uchodźcom HIV+ z Ukrainy

Od momentu rozpoczęcia konfliktu zbrojnego w Ukrainie odbywają się konsultacje i spotkania robocze polskich ekspertów z przedstawicielami Światowej Organizacji Zdrowia, Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób oraz UNAIDS, których celem jest wzmocnienie polskiej pomocy uchodźcom wojennym w zakresie profilaktyki HIV i innych STIs oraz szczególnie zapewnienia ciągłości leczenia ARV dla uchodźców z Ukrainy.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia

Wojciech Konieczny

Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/